

EL 9 MON

MONOGRÀFIC ESPECIAL
**SOSTENIBILITAT
I EMERGÈNCIA
CLIMÀTICA**

Dilluns, 24 de juny de 2024

EL REPORTATGE

Tècniques humils per al decreixement

Un treball d'Ecologistes en Acció estimula el debat sobre tècnica i tecnologia

L'ACTUALITAT

El Butlletí Anual d'Indicadors Climàtics analitza l'evolució del clima recent

La temperatura mitjana anual a Catalunya ha augmentat 1,9°C en els últims 74 anys

Un estudi analitza la tecnologia necessària per a la **transició ecosocial** i n'estimula el debat

El treball 'Técnicas humildes para el decrecimiento' proposa estudiar la combinació de tècniques antigues amb la tecnologia actual

Lourdes Corominas

Per aconseguir una transformació social real "és imprescindible" fer una transformació de la tecnologia que s'utilitza actualment. Així ho defensa l'organització Ecologistes en Acció en el treball que ha publicat recentment. *Técnicas humildes para el decrecimiento* vol estimular el debat sobre la tècnica i la tecnologia dins del moviment ecologista, però també en el si de la societat. "Es tracta d'un debat obert, per avançar cap a una transició ecosocial sostenible i justa", explica Jesús Garrido, portaveu de la formació ecologista.

El treball parteix de la situació de "crisi múltiple" que viu actualment el sistema socioeconòmic mundial a causa del "desbordament dels límits de la biosfera" per l'activitat humana. L'informe analitza tècniques de diversos sectors com poden ser la generació elèctrica, l'aprofitament mecànic directe, construcció, regulació tèrmica, producció, processament i conservació d'aliments, accés i gestió de l'aigua, mobilitat i transport de persones i mercaderies i també tècniques per a la indústria lleugera. El treball també inclou una llista que pretén estimular la creació de multitud de conjunts de tècniques humils adaptades a cada territori per "incitar a la recuperació de tècniques antigues que aprofitin, conjuntament amb la tecnologia actual, catalitzar les transformacions socials".

Sota el qualificatiu d'*humils*, hi inclouen aquelles tècniques que no es basen en combustibles fòssils i que comporten un ús circular dels materials, que poden funcionar sense exigir grans concentracions de recursos i que són apropiables per les comunitats productives. L'organització destaca que no proposen un ús exclusiu d'aquest tipus de tècniques sempre i en totes les societats, ja que no tenen la mateixa productivitat ni les mateixes prestacions que les tecnologies actuals, sinó "mostrar les possibilitats d'organitzar unes altres formes de producció i de vida" més en sintonia amb els límits ecològics.

Un catàleg de tècniques i indicadors

L'estudi desenvolupa un sistema d'indicadors que pot servir per valorar la idoneïtat de les tècniques per a una comunitat. Així es basa en l'anàlisi de la intensitat en ús de materials i energia, el tipus i la procedència d'aquests o el nivell de complexitat quant a especialització requerida. També es tenen en compte la circu-

El treball planteja eines de maneig agrícola tradicional o eines d'aprofitament mecànic com els molins

laritat, la reparabilitat i el rendiment de la tècnica. El treball d'Ecologistes en Acció apunta a la relació directa existent entre la tècnica actual, entesa com a tecnologia, i els meta-

bolismes fòssils i destructius; les tecnologies imperials basades en una desigualtat colonial i les tecnologies dissenyades per concentrar la riquesa "així com per dominar i subjugar la

AL DETALL

L'informe complet

Al gràfic de la pàgina següent s'hi pot trobar un resum d'algunes de les tècniques que proposa l'informe. No es tracta d'abandonar les tecnologies actuals ràpidament ni a totes les societats, sinó de confrontar allò de bo que tenen les tècniques antigues –que sovint apleguen saviesa ancestral i sostenibilitat– amb les modernes per aplicar el sentit comú davant d'un planeta desbordat. Mirada àmplia a un món format per societats molt diverses. Accés a l'informe complet en aquest QR.

natura". De fet, sostenen que la tecnologia "es troba al cor de la nostra trajectòria de col·lapse". La seva tesi és que per transformar la societat cal canviar també les tecnologies.

TÈCNiques HUMILS PER AL DECREIXEMENT

Energia i generació elèctrica

AEROGENERADORS LOW-TECH

- De mida petita, pensats per a autoconsum local en zones rurals. Aspes i pal de fusta local

TURBINA HIDRÀULICA

- Utilitzar els fluxos d'aigua i aprofitar la força mecànica que generen per a màquines que permetrin moldre, batre, bombejar, etc.

Construcció

BIOCONSTRUCCIÓ

- Selecció de materials que tinguin un mínim impacte durant l'extracció, processat, transport i ús: calç, pedra, palla, espart, fusta, terra, etc.

Regulació tèrmica i confort

BIOCLIMATISME I ESTUFES

- Tenir en compte l'orientació dels edificis i la posició del sol en cada moment del dia i al llarg de l'any
- Considerar, en funció del lloc, els tipus d'estufes de gran eficiència: la 'rocket', la d'inèrcia o la que té doble combustió
- També la calefacció subterrània glòria, que té un efecte de terra radiant

Mobilitat i transport de persones i mercaderies

CURTA DISTÀNCIA

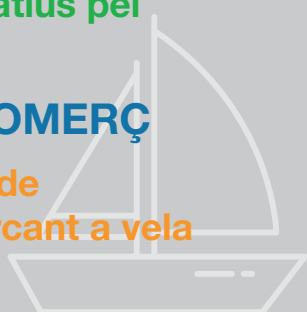
- Bicicleta, bicicleta de càrrega o velo mòbil (un híbrid entre bici i microcotxe, amb tracció humana)

MITJANA DISTÀNCIA

- Aposta ferma i sense pal·liatius pel ferrocarril

LLARGA DISTÀNCIA - COMERÇ

- El vaixell, i posa l'exemple de l'EcoClipper500, un buc mercant a vela d'última generació

Producció, processat i conservació d'aliments

PRODUCCIÓ

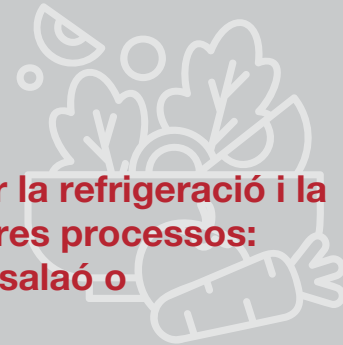
- Utilitzar eines de maneig agrícola tradicional i recuperar l'agricultura camperola que actualment continua alimentant milions de persones
- S'obre un debat ètic sobre la utilització d'animals per la seva força de tracció
- Adobs verds
- Rotació de cultius

PROCESSAT

- Hi ha diferents maneres de minimitzar el cost energètic de processar el menjar, com poden ser cuinar amb calor retinguda o el forn solar

CONSERVACIÓ

- No es proposa descartar la refrigeració i la congelació, però hi ha altres processos: fermentació, bany Maria, salaó o deshidratació

Accés i gestió de l'aigua

MATÈRIA ORGÀNICA ALS SÒLS

- Captació i introducció d'aigua de camins i teulades en el terreny
- Sembrar espècies autòctones en llocs on corre l'aigua perquè ajudin a retenir-la
- Petites basses

BIOFILTRES

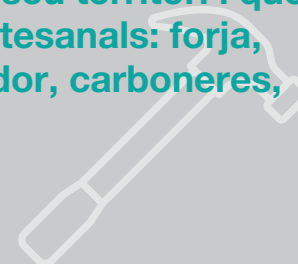
- S'utilitzen per a l'eliminació d'elements contaminants d'aigües grises per tal de reutilitzar-les

Indústria lleugera

UTENSILIS QUOTIDIANS

- Petites indústries que aprofitin les energies que travessen el seu territori i que complementarien oficis artesanals: forja, batan, molí, teler, asserrador, carboneres, pedreres, etc.

El canvi climàtic afegeix més riscos per a les dones i la població pobre

L'informe 'The Lancet Countdown in Europe 2024' fa una crida a actuar urgentment per protegir la salut

El canvi climàtic és aquí, a Europa, i mata. Així ho adverteixen les 69 persones col·laboradores de l'informe *The Lancet Countdown in Europe 2024*. El treball fa un seguiment dels vincles entre el canvi climàtic i la salut de tota la regió i explora 42 indicadors que vigilen les repercussions del canvi climàtic en la salut. L'informe ha estat dirigit pel Barcelona Supercomputing Center - Centro Nacional de Supercomputación (BSC-CNS), en col·laboració amb l'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal), i es va publicar el passat 13 de maig a la revista *Lancet Public Health*.

Els resultats dels indicadors mostren que els efectes negatius del canvi climàtic sobre la salut "han anat en augment", segons explica en un comunicat l'ISGlobal. S'estima que les morts relacionades amb la calor han augmentat en la major part d'Europa, amb un increment mitjà de 17 morts per cada 100.000 habitants entre els anys 2003-12 i 2013-22. "El canvi climàtic ja està causant estralls en la vida i la salut de les persones a tot Europa", afirma Rachel Lowe, directora de l'informe, un treball que aporta proves sobre la mortalitat relacionada amb la calor, les malalties infeccioses emergents i la inseguretat alimentària i de l'aigua. Lowe fa una crida a prendre mesures "sense precedents per limitar aquests impactes negatius sobre la salut a Europa i a tot el món".

Els efectes negatius sobre la salut relacionats amb el clima i la responsa-

Les morts relacionades amb la calor han augmentat a Europa

bilitat del canvi climàtic no són iguals a Europa ni a tot el món "i sovint reflecteixen desigualtats socioeconòmiques i marginació", indiquen des de l'ISGlobal. Del treball es desprèn que la mortalitat relacionada amb la calor va ser dues vegades més gran en les dones que en els homes. Les llars amb baixos ingressos tenien una probabilitat substancialment més alta de patir inseguretat alimentària. També

les morts atribuïbles a una dieta desequilibrada van ser majors entre les dones, i l'exposició al fum dels incendis forestals va ser major en les zones molt desfavorides.

Malgrat que el canvi climàtic exacerba les desigualtats ja existents en matèria de salut, l'informe mostra que en la recerca, les polítiques i els mitjans de comunicació hi ha un "escàs compromís" amb els aspectes

d'igualtat, equitat o justícia.

En aquest sentit, Kim van Daalen, autora principal de l'informe i investigadora postdoctoral al BSC-CNS, afirma que dins dels països europeus, les comunitats més desfavorides es veuen "especialment afectades" pels efectes del canvi climàtic sobre la salut. Al mateix temps, però, subratlla que els països europeus "deslocalitzen els impactes en la salut del nostre consum en altres llocs, amb altres parts del món experimentant contaminació atmosfèrica local i emissions de gasos d'efecte d'hivernacle com a resultat dels béns i serveis consumits per Europa".

Tot i els efectes negatius que constata l'informe, els senyals d'acció política per protegir la ciutadania "són escassos", afirma el comunicat d'ISGlobal. En la trajectòria actual, s'estima que la neutralitat de carboni s'aconseguirà tard, el 2100, "la qual cosa demostra que el camí cap a sistemes d'energia neta zero continua sent lamentablement inadequat". L'informe explicita la diferència entre la contaminació atmosfèrica (que ha disminuït en els últims 15 anys a Europa) i les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle (que no han disminuït); per tant, el treball fa una crida a la necessitat d'implementar mesures polítiques adequades "que abordin paral·lelament" les dues coses.

Els i les autores del treball sostenen que, tenint en compte les repercussions del canvi climàtic dins i fora del continent i el paper d'Europa en la creació de la crisi climàtica, "Europa hauria de comprometre's amb una transició mediambiental justa i saludable, que inclogui l'assumpció d'una responsabilitat global i el suport a les comunitats més afectades". L'informe *Countdown* (compte enrere) rastreja les connexions entre el canvi climàtic i la salut pública al continent a través de l'experiència transdisciplinària de més de 40 institucions acadèmiques i de les Nacions Unides.

El periodisme que t'acompanya

EL 9 NOU.CAT

EL9TV.CAT / EL9FM.CAT / MES9.CAT

Les obres permetran pacificar el trànsit i sumar verd a Granollers

La renovació de l'avinguda Sant Esteve, un projecte transformador cap a una ciutat més sostenible i verda

Granollers avança cap a un model de ciutat més respectuós i compromès amb l'entorn, amb projectes transformadors com la reforma integral de l'avinguda Sant Esteve, el principal eix viari d'entrada nord-sud de la ciutat. Una intervenció que ja està en marxa i que permetrà principalment pacificar el trànsit i sumar verd a la ciutat.

Més saludable

Un dels principals propòsits és la pacificació d'una de les vies més importants de la ciutat. Per disminuir el pas de vehicles pel centre i reduir la contaminació acústica i ambiental, l'avinguda passarà a tenir un únic carril de circulació per sentit.

Per promoure la mobilitat sostenible, es crearà un nou carril bici que comunicarà el centre de la ciutat amb l'estació de tren de Granollers Centre. També es crearà una nova parada de bus i es reubicaran les existents, totes elles amb marquesines, per millorar el servei. D'aquesta manera la xarxa ciclable de la ciutat s'amplia i es millora la connectivitat amb transport públic, fomentant la intermodalitat urbana i promovent l'ús del transport públic enfront del privat.

Més verda

El verd predominarà al llarg de l'avinguda, on es plantaran arbrustos i una seixantena d'arbres nous, que contribuiran a reduir les emissions de CO₂ i a incrementar els espais d'ombra.

Seguint amb els criteris de sostenibilitat i reaprofitament de recursos, es preveu l'ús de paviments i parterres drenants i zones de drenatge urbà sostenible, que permetran retenir les aigües pluvials en benefici de la vegetació i descongestionar la xarxa de clavegueram

Imatge virtual de com quedarà l'avinguda Sant Esteve un cop remodelada íntegrament

en episodis de pluges intenses.

També s'instal·larà un sistema de reg automàtic amb aigua regenerada, no potable, que donarà continuïtat a la xarxa existent al carrer Girona.

Més accessible

La via també es transformarà per ser més accessible, inclusiva i segura. D'aquesta manera, les noves voreres tindran encaminaments per a invidents, es faran nous passos de vianants semaforitzats i amb senyal acústic, així com encreuaments a nivell de vorera amb els carrers laterals.

Més sostenible

La renovació de l'enllumenat es farà en favor de la tecnologia led per contribuir a l'estalvi energètic,

i s'instal·laran fanals amb doble il·luminació, per donar servei a la via, la vorera i el carril bici, i alhora reforçar els passos de vianants.

La renovació de la calçada i les voreres es farà amb materials reciclats i paviment sonoreductor per minimitzar la contaminació acústica. I es canviaran bancs, cadires, papereres i altres elements de mobiliari urbà i senyals verticals.

Més ordenada

Es reordenaran les zones de contenidors, agrupant totes les fraccions de recollida selectiva, per afavorir, per una banda, el reciclatge i, per l'altra, oferir un millor servei tant al veïnat com a la gran varietat d'equipaments i comerços situats al voltant de l'avinguda Sant Esteve.

Les obres també permetran renovar els principals serveis soterrats: la xarxa elèctrica i la d'aigua potable, el clavegueram i un tram de la xarxa de gas, i es faran noves canalitzacions pel soterrament de les línies aèries de telecomunicacions.

Avinguda renovada

Les obres, amb una durada prevista de vint mesos, permetran que a final de 2025 Granollers guanyi espais públics de qualitat, més verds i saludables.

Amb una avinguda Sant Esteve renovada amb criteris de salut, de benestar i de seguretat per a les persones i de sostenibilitat. Un nou espai de la ciutat, per passejar, per conèixer, amb més arbres i més flors i menys contaminació.

OBJECTIU Sostenibilitat

NOU servei
RECOLLIDA
Voluminosos

Quedem
davant
de casa
teva!

Entre
les 19 h
i les 23 h

Davant
del portal
de casa
o del teu
edifici

Quin dia has de treure els mobles i trastos vells al teu barri:

Diumenge	Font Verda i Sant Miquel
Dilluns	Centre, Joan Prim, Sota el Camí Ral
Dimarts	Can Gili, Congost i Instituts
Dimecres	Can Mònic, Lledoner, L'Hostal i Granollers Nord
Dijous	Tres Torres, Can Bassa i Palou

Els dies festius hi ha servei.

Més informació:
oficina

GESTIÓ DE RESIDUS
I NETEJA VIÀRIA

C. Jaume Balmes, 18, Granollers

93 842 67 89

oficina@residusgranollers.cat

Al web del servei
trobaràs un mapa
amb cercador
per carrers
granollers.cat/voluminosos

a partir del
25 de juny

Vicenç Fisas rebrà el Premi ICIP de Construcció de Pau 2024

L'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP) ha distingit l'investigador i activista Vicenç Fisas i Armengol amb el Premi ICIP Construcció de Pau 2024. El guardó reconeix Fisas "per la seva extensa i continuada trajectòria en el camp de la investigació i l'activisme per la pau i els drets humans, i la mediació i l'anàlisi de conflictes". El lliurament del guardó –la 13a edició– tindrà lloc el pròxim 21 de setembre en una cerimònia que se celebrarà al Parlament de Catalunya coincidint amb el Dia Internacional per la Pau. El premi consisteix en una escultura creada per l'artista i activista Adolfo Pérez Esquivel, Premi Nobel de la Pau, i una dotació econòmica de 6.000 euros.

Nascut a Barcelona l'any 1952, Fisas és doctor en Estudis sobre Pau per la Universitat de Bradford (Regne Unit). Al llarg de la seva trajectòria ha destacat en l'activisme a favor de la pau i la defensa dels drets humans, ha estat facilitador i analista de conflictes violents i de processos de pau, i ha dut a terme nombroses investigacions acadèmiques sobre conflictes, cultura de pau i desarmament. També ha destacat com a divulgador: ha publicat més de 70 llibres sobre temàtiques relacionades amb els seus

Vicenç Fisas rebrà el premi el 21 de setembre, Dia Internacional de la Pau

àmbits d'expertesa, i ha col·laborat en nombrosos mitjans de comunicació.

Es va iniciar en l'activisme per la pau als anys 70, primer com a membre de l'Equip OC, el grup de suport als primers objectors de consciència al servei militar a Espanya, i més tard com a membre actiu del Casal de la Pau, de la Campanya Internacional contra el Comerç d'Armes i del Movi-

ment Antinuclear de Catalunya. Amb la voluntat de compaginar activisme i recerca, l'any 1974 va crear el Centre d'Anàlisi de Conflictes, un petit centre de documentació i anàlisi del moviment pacifista a partir del qual va iniciar contactes amb organitzacions pacifistes internacionals. Una dècada més tard va fundar i va ser coordinador del Programa de Pau i Conflictes

del CIDOB (Centre d'Informació i Documentació Internacional de Barcelona). També va ser fundador i president de l'Associació Espanyola d'Investigació per la Pau (AIPAZ). En paral·lel, als anys 90 va cultivar l'activisme des de la Campanya internacional de prohibició de les mines antipersona i com a coordinador de les campanyes de desarmament promogudes per Amnistia Internacional, Greenpeace, Intermón-Oxfam i Metges Sense Fronteres.

Fundador de l'Escola de Cultura de Pau

El 1989, Fisas es va vincular al Centre Unesco Catalunya com a investigador sobre pau i desarmament i a la Càtedra Unesco sobre Pau i Drets Humans que s'imparteix a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), al mateix temps que va ser designat responsable de la Unesco sobre prevenció de conflictes. A partir de l'èxit de la Càtedra Unesco, el 1999 Fisas va crear l'Escola de Cultura de Pau (ECP) de la UAB, de la qual va ser director fins al 2016, i va coordinar el programa de Processos de Pau. L'ECP esdevé un centre d'investigació per la pau de referència a Catalunya.

D'altra banda, Fisas ha participat en negociacions de pau a Colòmbia (2000-2016), el País Basc (1998-2003 i 2016), el Sàhara (2000-2010), el Kurdistan turc (2006-2015) i Filipines (2005-2017). Ha estat assessor en temes de pau dels Ministeris d'Afers Exteriors de l'Estat espanyol i de Noruega i col·laborador del Norwegian Peace Resolution Center.

Catalunya és cada vegada més càlida

El Butlletí Anual d'Indicadors Climàtics 2023 del Servei Meteorològic de Catalunya posa en relleu que disminueix la pluja i augmenta la insolació

L'any 2023 va ser el segon més càlid a Catalunya des de l'any 1950, com a mínim, i només superat pel 2022. A Europa l'any passat també va ser el segon més càlid, mentre que a escala global el 2023 es va situar en primera posició quant a temperatures elevades. Aquestes són algunes de les dades que ha fet públiques el Servei Meteorològic de Catalunya (SMC) en el seu Butlletí Anual d'Indicadors Climàtics 2023. Un treball que fa una anàlisi acurada de l'evolució del clima recent a Catalunya.

La temperatura mitjana anual a Catalunya ha augmentat 1,9°C en els darrers 74 anys. La mitjana a l'estiu ha augmentat 0,38°C per decenni en el període 1950-2023. De tots els mesos de l'any, el juny i l'agost són els que les temperatures augmenten a un ritme més alt, 0,40°C/decenni. El treball també apunta que en el mateix període la mitjana anual de la temperatura màxima ha augmentat a un ritme superior (0,32°C/decenni) al de la mitjana anual de mínima (0,20°C/decenni).

La quantitat de pluja per al conjunt de Catalunya i per al període 1950-2023 ha tingut una disminució anual de 104 mm. L'any 2023 va ser el més sec a Catalunya des del 2050. Per contra, al conjunt d'Europa va ser un any especialment plujós, sobretot

al centre i nord del continent. Segons el treball efectuat per l'SMC, totes les sèries estudiades proporcionen una tendència a la disminució de la precipitació anual a Catalunya. Disset sèries estudiades, però, presenten una tendència a la disminució especialment significativa perquè la majoria d'aquestes són al Pirineu i Prepirineu, un fet que agreuja la predisposició de recursos hídrics a Catalunya perquè en aquestes zones és on hi ha bona part de les capçaleres dels rius de les conques internes.

L'any passat també va ser l'any amb més insolació (nombre total d'hores de sol) al país des del 1951. El treball conclou que la insolació mitjana anual a Catalunya ha augmentat unes 254 hores respecte de mitjan segle XX. La zona de Lleida és la que presenta una tendència a l'increment més marcada (46 h/decenni) i la de Girona mostra el valor mínim (30,3 h/decenni). La primavera i l'hivern són les estacions amb més tendència a l'increment d'hores de sol a Catalunya. L'SMC destaca especialment l'increment d'insolació a l'hivern a la zona de Lleida, que es relaciona amb el descens del nombre d'hores de boira. També des de l'any 1951 ha augmentat el nombre de dies serens: 53 dies més que a mitjan segle XX.

El treball també destaca que en el

Pic de calor a Vic, el juliol de l'any passat

període 1971-2023 ha augmentat la intensitat i durada de les sequeres, mentre que els períodes humits duren menys i són menys intensos. Per altra banda, el nivell del mar Mediterrani a la zona del Baix Empordà es mesura des de l'any 1990 i, en els darrers 34 anys, ha augmentat 10 centímetres. I la temperatura de l'aigua a la zona de l'Estartit augmenta a un ritme de

0,3°C/decenni a 20 metres de fondària i de 0,2°C/decenni a 50 i 80 metres.

Finalment, el butlletí destaca que els efectes de la sequera en el període 2021-23 ha permès observar una disminució de la floració a la primavera, reducció de la mida del fruit en alzines, ametllers, oliveres o vinyes i l'asseccament total o parcial d'alguns individus de pi, roure, faig o vinya.

Cinc estratègies de Mercadona per cuidar el medi ambient

Optimització logística, eficiència energètica, gestió de residus, prevenció del malbaratament alimentari i aposta per la biodiversitat per ser més sostenibles

Mercadona disposa d'un Sistema de Gestió Ambiental propi que busca identificar, prevenir i reduir els impactes dels seus processos en l'entorn a través d'estratègies relacionades amb l'optimització logística, l'eficiència energètica i la gestió responsable dels residus, el malbaratament alimentari o la biodiversitat. La companyia és conscient de la importància de cuidar el planeta i del paper crucial que té l'adopció de pràctiques més sostenibles per a la societat, i és per això que es compromet a fer front als desafiaments ambientals d'avui dia.

Cinc estratègies de Mercadona per cuidar el medi ambient

Optimització logística Mercadona és pionera en optimització logística i descarbonització del transport.

- Transportar més amb menys recursos: una de les mesures per minimitzar l'impacte és "transportar més amb menys recursos". Es tracta d'optimitzar cada trajecte per reduir el nombre de desplaçaments i minimitzar la congestió del trànsit, entre altres factors. Les caixes verdes per a fruita i verdura de Mercadona són una altra de les mesures. Com que són plegables, contribueixen a eliminar 107.072 trajectes de camió a l'any i a reduir les emissions de CO₂.
- Transport sostenible: Mercadona està immersa en la cerca de mitjans de transport més sostenibles, amb combustibles alternatius, i d'estratègies per millorar l'últim quilòmetre.

Un dels darrers exemples és la prova de camions tractors cent per cent elèctrics. Des del 2015, Mercadona ha estat la primera empresa del sector a Espanya a fer proves amb camions tractors cent per cent elèctrics, així com a disposar d'una flota de camions renovada. Aquest avanç li ha permès de deixar d'emetre més de 85.000 tones de CO₂ i aconseguir una reducció del 27% d'emissions per cada palet transportat.

- Transport menys contaminant: Mercadona fa servir camions de gas, flota EURO 6 o superior, furgonetes ECO i transport ferroviari. A més, s'han incorporat camions bitràiler i megatràiler, que permeten transportar més amb menys desplaçaments.

- Millora en els equips de fred dels camions i les furgonetes a través de la implementació de refrigerants naturals més eficients.

- Adhesió a iniciatives com *Lean & Green*, l'objectiu de la qual és la millora contínua en eficiència logística.

Aquestes accions de Mercadona estan en línia amb els compromisos d'emissions neutres del Pacte Verd Europeu, i marquen una fita en el procés de descarbonització del sec-

AL DETALL

Un model d'empresa responsable

La cura del medi ambient té un paper fonamental en el compliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) del Pacte Mundial. La companyia és sòcia d'aquesta iniciativa d'ençà del 2011 i treballa d'una manera constant per promoure pràctiques més sostenibles i donar resposta als objectius en què més influeix l'impacte de la seva activitat.

A través del Sistema de Gestió Ambiental de Mercadona, la companyia compleix els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

tor del transport de cara a l'any 2050.

Eficiència energètica Mercadona ha implementat des del 2016 un model de botiga eficient que promou un consum energètic més baix i que inclou mesures com les següents:

- Ús de sistemes d'il·luminació eficients i plaques solars a les cobertes.
- Equips i maquinàries d'última generació, com ara congeladors tancats.

Gestió de residus La companyia treballa per reduir el consum de matèries primeres i la generació de residus. Això es duu a terme a través d'estratègies que promouen la reutilització i el reciclatge.

- Reducció de residus: malles reutilitzables per a fruites i verdures, que redueixen el consum de plàstic, o bosses de caixa reutilitzables amb un 70% de plàstic reciclat obtingut després de reciclar el film plàstic que es genera a les botigues i els magatzems.

- Valorització de residus: es busquen maneres de reciclar i donar una segona vida als residus que es generen en l'activitat diària. Contribueix a reduir la quantitat de deixalles que acaben als abocadors i a disminuir els impactes ambientals.

Aquestes són algunes de les estratègies de valorització:

- Reciclatge del film plàstic, que es reincorpora com a plàstic reciclat a les bosses de caixa reutilitzables i amb un 70% de plàstic reciclat.

- Valorització d'envasos de cartró per fabricar nous envasos com, per exemple, la caps aplegadora dels brics de llet.

- Transformació dels subproductes de carn i peix (SANDACH) en matèria primera per a alimentació animal.

- Separació del residu orgànic en més de 450 botigues que s'aprofita per fer compost per a cultius o per fabricar biogàs que s'empra com a combustible per al transport urbà o els camions de les escombraries.

- Utilització de l'oli de fregir de les

La companyia disposa d'un Sistema de Gestió Ambiental propi des de fa anys

botigues amb *A punt per menjar* per fabricar biodièsel, és a dir, biocombustible per a vehicles.

Malbaratament alimentari Els responsables de botigues de Mercadona modulen les comandes de productes frescos segons la previsió de venda, que es calcula amb una eina informàtica d'elaboració pròpia que pren com a referència dades històriques de venda i múltiples factors.

A més, si un producte no es ven i és apte per al consum, es dona a les més de 750 entitats socials amb què la companyia col·labora. En cas que els productes d'alimentació no siguin aptes per a la donació, s'entreguen a gestors autoritzats.

Biodiversitat En la seva estratègia de gestió ambiental, la companyia aposta per la biodiversitat. Per això:

- Implementa cobertes i jardins verticals en diversos supermercats, fet que aporta beneficis mediambientals per a la sostenibilitat urbana.

- Avalua les seves instal·lacions periòdicament per evitar impactes en àrees de gran biodiversitat.

AL DETALL

Punts de recàrrega per a vehicles elèctrics

Aquestes són cinc de les estratègies de gestió ambiental de Mercadona. Tanmateix, també treballa en altres estratègies sostenibles, com ara la instal·lació de punts de recàrrega per a vehicles elèctrics. En aquest sentit, la companyia està ampliant la seva xarxa de recàrrega semiràpida amb l'objectiu de millorar el servei i passar de donar 3,7 kW a 22 kW. Per a això, té previst invertir 21 milions d'euros per implantar aproximadament 5.000 punts de recàrrega semiràpida i convertir la xarxa de recàrrega de Mercadona en una de les xarxes privades més grans d'Espanya i del sud d'Europa.

Contra l'emergència climàtica fem km 0

Francesc Mauri

Llicenciat en Geografia per la UB
Membre del Consell Assessor del
Servei Meteorològic de Catalunya
Meteoròleg de TV3
@meteomauri
Article facilitat per AMIC

Estem immersos en un mercat global i altament industrialitzat. També en l'agricultura, la ramaderia i la pesca. El sector agroalimentari de Catalunya és el primer sector econòmic del país fregant el 20% del PIB. Supera, per exemple, el sector industrial de l'automòbil o el farmacèutic. I atenció, molt per sobre del turisme, que és el 12%.

El pes del sector primari i tot el que l'envolta és punyal de la nostra economia.

Quan entrem en una botiga, sovint, perdem el fil de l'origen dels productes o de les empreses, obradors i tallers que les manufacturen. Allò que en diuen la traçabilitat. Gairebé sempre poso el mateix exemple. Si entres en una botiga i hi ha pomes dels Alps i hi ha al costat pomes del Pirineu, Lleida o Girona, quines agafaràs a un preu similar? Per desgràcia, moltes persones no miren les etiquetes. El màrqueting, les rentades i maquillatges de les fruites faran que ens decidim per una banda o una altra.

Han arribat fa poques setmanes les maduixes de Catalunya (Maresme, Baix Llobregat, Camp de Tarragona, Tordera i Ebre) i també les nespres. I fa molt poc poquet les cireres de la Ribera d'Ebre i el Segrià. També els alber-

cocs. Comencen a desembarcar els primers tomàquets de l'Ebre i el Camp de Tarragona. Aviat arribaran els préssecs de Ponent, de l'Ordal, etc.

Són alguns exemples de fruites que enamoren aquestes setmanes i donen per tancada l'agonia hivernal de fruites amb gust de suro, perfectes d'aspecte i procedents d'hivernacles ultraintensius i hiperfertilitzats.

En el cas de la ramaderia, vetllar per ous, aviram, oví, porcí o vacum del país també és necessari.

La pesca, sovint procedent de grans flotes industrials, ens pot oferir productes locals d'altíssim nivell. Si ens espanta el preu, en alguns casos, hi ha peixateries de confiança i algunes grans superfícies amb peix de llotja de preus inferiors als vint, els quinze o fins i tot els deu euros quilo. Panga, salmó de granja, bacallà, lluç o rap són per desgràcia els únics referents per a moltes llars.

El consum de productes km 0, en primer lloc, o àmbit català imprescindible. Afavorim productors d'aquí i el transport es redueix al mínim imprescindible. En segon lloc, àmbit mediterrani més proper, i en tercer lloc, resta de la península. I d'aquí no hauríem de sortir. Si consumim quan és temporada ja és de nota excel·lent.

Amb el consum de productes km 0 afavorim productors d'aquí i el transport es redueix al mínim imprescindible

AMB HUMOR

FINESTRA

Presidenta Beth Codina

Director editorial Agustí Danés

Coordinació Lourdes Corominas

Correctora Cristina Anfruns

Fotografies Albert Llimós, Bernat Cedó, ICIP, Marco de Benedictis. (iStock/Getty Images Plus), Markus Spiske, Nusa Urbancek i Ray Shrewsberry (Unsplash),

Disseny Neus Páez

Publicitat Jordi Roca

Edició i distribució Premsa d'Osona SA, plaça de la Catedral, 2 Vic

www.el9nou.cat